

Programma donderdag 22 januari 2015

Dagvoorzitter:

drs. Eelco Damen MSM, Voorzitter Raad van Bestuur Cordaan

9.00 – 9.30 Ontvangst

9.30 – 10.00 Opening en toelichting op het programma

Door drs. Eelco Damen en prof. dr. Robert Pool, Social Science and Global Health, Universiteit van Amsterdam

10.00 – 13.00 Dagdeel 1 Thema Burgerschap en zorg

Nederland kent een uitgebreid, universeel en professioneel stelsel voor de langdurige zorg, vergelijkbaar met de Noord-Europese landen. Onder de druk van steeds hogere kosten, toenemende zorgbehoeften en nieuwe ideeën over individuele en familieverantwoordelijkheid hebben huidige beleidsontwikkelingen twee doelen: het verschuiven van zorgtaken van professionele naar informele zorgverleners en van zorginstellingen naar huis.

Zullen burgers meer informele zorg aan elkaar gaan verlenen? Of zal er sprake blijven van een hoog niveau van professionele zorg, maar dan betaald uit eigen zak? Waar zal die informele zorg door wie worden verleend? Is 'thuis' voor iedereen zo'n prettige plek? En wat betekenen deze veranderingen voor de verhouding tussen overheid en burgers?

Er wordt op deze vragen gereflecteerd op basis van interventies van:

- dr. Barbara Da Roit (Universiteit van Amsterdam),
- prof. dr. Jan Willem Duyvendak (Universiteit van Amsterdam) en
- prof. dr. Marta Szebehely (University of Stockholm, Sweden).

13.00 – 14.00 Lunch

Plaats: Van Limmikhof, Nieuwe Achtergracht 1a, Amsterdam

14.00 – 16.30 Dagdeel 2 Thema Zorgvernieuwing voor kwetsbare ouderen

Een leven op hogere leeftijd kan heel plezierig zijn. Veel oudere mensen leven jaren lang in een redelijk goede gezondheid en blijven actief. Maar ergens in de ouderdom krijgen velen te maken met chronische ziekten en langdurige beperkingen. In recente jaren is veel onderzoek gedaan naar deze 'kwetsbaarheid' bij ouderdom en het risico op functieverlies of zelfredzaamheid.

Dit dagdeel van het congres belicht allerlei vernieuwingen in de zorg, gericht op preventie van functieverlies, behoud van zelfredzaamheid, beter welbevinden, kwaliteit van leven en kostenbesparingen.

Na een introductie door prof. dr. Louise Gunning, Voorzitter College van Bestuur UvA, worden drie thema's behandeld:

- 1 Wat hebben allerlei vernieuwingen in de eerstelijnszorg gebracht? Onderzoek geeft zowel verrassende als tegenvallende resultaten. Prof. dr. Henriëtte van der Horst (VU) geeft een overzicht dat onmisbaar is voor verdere stappen in beleid en praktijk.
- 2 Wat zijn de spraakmakende innovaties op het raakvlak van ziekenhuis en zorg thuis, ook 'end of life care'? Dr. Bianca Buurman (AMC) en dr. Susanne Smorenburg geven vanuit onderzoek en praktijk zicht op veelbelovende ontwikkelingen.
- 3 Wat zijn we wijzer geworden over de samenhang van ziekte en beperkingen met de sociale moeilijkheden van ouderen, waaronder eenzaamheid en isolement? Hoe komen we tot interventies die beter inspelen op die sociale problemen? Prof. dr. Theo van Tilburg neemt de aanwezigen mee in onderzoek hierover, en verheldert wat beleid en praktijk ermee kunnen doen.

De ruimte voor discussie wordt benut voor een aanscherping van de vernieuwingsagenda in de zorg voor kwetsbare ouderen. Aanzet tot die discussie komt van Wim van Minnen (tot 2014 directeur van de samenwerkende ouderenorganisaties).

16.30 – 17.00 Pauze

17.00 – 18.00 Onderzoekscarroussel

Plaats: deels Hermitage, deels Van Limmikhof

In het kader van het LTCP loopt een aantal onderzoeksprojecten (promotieonderzoek en kleinschalige onderzoeksprojecten). De onderzoekers zullen in de vorm van een interactieve carroussel onder meer de volgende onderzoeken presenteren. De deelnemers kunnen uit het aanbod kiezen voor drie presentaties.

- Annelieke Driesen, MSc., Dementie, diagnose en het lichaam.
- Drs. Susanne van den Buuse, Cultuurverandering in organisaties voor langdurige ouderenzorg.
- Mark Smit, MSc., Kwaliteit van leven van mensen met dementie in verpleeghuizen
- Laura Vermeulen, MSc., Dementie. Alleen thuis en dan?
- Silke Hoppe, MSc., Ervaringen van jonge mensen met dementie en hun familieleden.
- Natashe Lemos Dekker, MSc. MA, Zorg rond het levenseinde met dementie.
- Melissa Sebrechts, MSc., Erkenning in de (dagelijkse) werkpraktijken van jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking.
- Jante Schmidt, MSc., De autonomenorm in situaties van afhankelijkheid. Over het beleven van en werken aan autonomie in verschillende langdurige zorgarrangementen.

18.00 – 20.00 Diner met spraakmakend theater

Plaats: zolder Van Limmikhof

Programma vrijdag 23 januari 2015

Dagvoorzitter:

prof. dr. Jan-Willem Duyvendak, Faculteit Maatschappij en Gedragwetenschappen, Universiteit van Amsterdam

9.30 – 9.45 **Dagopening**

Door prof. dr. Evelien Tonkens, (On)mogelijkheden en dilemma's van integratie en participatie in de samenleving van mensen met een (lichte) verstandelijke beperking

9.45 – 12.30 **Dagdeel 3 Participatie en integratie: plicht of kans?**

Over de vermaatschappelijking van mensen met een verstandelijke beperking

Op het terrein van ondersteuning en zorg voor mensen met een verstandelijke beperking is al enige tijd sprake van veel verandering. Het accent is steeds meer komen te liggen op, zoals dat in beleidstaal heet, 'eigen regie' bij cliënten, een verschuiving van zorg 'voor' naar zorgen 'dat' en waar mogelijk meedoen aan en participeren in de samenleving.

Deze ontwikkeling vraagt allereerst om kritische reflectie: hoe verhouden beleidsideologie en maatschappelijke werkelijkheid zich tot elkaar? Hoe komen wij tot reële ambities om het doel van 'volwaardig meedoen' van verstandelijk beperkten (enigszins) te bereiken? Denken en dromen over beleid mag niet leiden tot verdwalen in de werkelijkheid. De nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot participatie en integratie vragen om het stimuleren van een eigen sociaal leven in relatie tot betekenisvolle anderen, om interventies gericht op de doelgroep van verstandelijk beperkten in een maatschappij die op tal van terreinen steeds hogere eisen stelt. Recente onderzoeken hebben gewezen op de enorme toename van de behoefte aan ondersteuning bij mensen met een verstandelijke beperking in een steeds complexer wordende samenleving.

Daarvoor is het van belang dat zich een nieuwe praktijk vormt waarin de uitdagingen aan samenleving en zorg worden verbonden met inzichten uit wetenschappelijk onderzoek:

- De uitdagingen voor de gehandicaptenzorg voor de komende jaren door prof. dr. Carlo Schuengel
- Drie decentralisaties: impact en uitdaging voor mensen met een verstandelijke beperking m.m.v. dr. Femmianne Bredewold, mr. dr. Marijke Malsch en drs. Marigo Teeuwen
- Drs. Henk Kouwenhoven, co-referent
- Discussie onder leiding van de dagvoorzitter
- Presentatie Handicap Experience

12.30 – 13.30 Lunch

Plaats: Van Limmikhof, Nieuwe Achtergracht 1a, Amsterdam

13.30 – 16.30 Dagdeel 4 Thema langdurige zorg en dementie

Long-term Care and Dementia legt constant de verbinding tussen wetenschap en praktijk. Uit de observaties en verhalen uit het dagelijks leven van mensen met dementie worden patronen en inzichten gedestilleerd die tot oplossingsstrategieën leiden. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar de lange periode dat mensen thuis wonen, in de schaduw van de medische heroïek en het levenseindedebat.

Dit dagdeel kent de volgende onderdelen:

- Prof. dr. Anne-Mei The, “Dagelijks leven met dementie”: alternatieve, sociale benadering dementie en de behoefte aan verhalen. Paradigmashift dementie en wetenschap. Introductie Verhalenbank Dementie.
- Prof. dr. Christien Brinkgeve, “Kracht van verhalen”.
- Prof. dr. Robert Pool gaat in op de bij de verhalen behorende databank en de link met de UvA
- Drs. Roelof Jonkers, bestuurder Kwadrant Groep Friesland: belang databank voor praktijk
- G.A. (Gerdi) Verbeet opent officieel de Verhalenbank en “stort” het eerste verhaal
- Promotiefilmpje Verhalenbank.

16.30 – 17.00 Slotlezing

Drs. Martin van Rijn, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

17.00 – 18.00 Borrel

Plaats: Amsterdam Outsider Art Gallery, Van Limmikhof

Tijdens het congres zullen in het Auditorium van Hermitage Amsterdam schilderijen van Gerard Smit worden tentoongesteld. Deze expositie komt voort uit de samenwerking tussen de Kwadrant Groep in Friesland en prof. dr. Anne-Mei The, die in de Proeftuin Dementie gestalte krijgt. Deze wetenschapper ‘pur sang’ is, nadat hij getroffen is door Alzheimer, op zoek gegaan naar zingeving en kwaliteit van leven. Op een zodanige wijze dat hij daarbij geen “last” heeft van de beperkingen die de beperkingen die de ziekte hem oplegt.

Tevens zullen zowel in Hermitage Amsterdam als Van Limmikhof schilderijen van cliënten van Cordaan te zien zijn.